

ЖАН-КЛОД ДЮНАК

КАКВО ЗНАЯТ МЪРТЪВЦИТЕ

Превод от английски: Любомир Найденов, 2002

chitanka.info

С настъпването на вечерта слязох на плажа. Искях да наблюдавам тяхното възкресение. На сивкави пенести кълба вълните се увиваха една в друга и с лек плисък разстилаха кадифените си пелени по брега. От морето се надигаха пашкули, очертаваха се във форми, сякаш току-що излезли от утробата-майка и крепящи се на тънката струйчица пъпна връв, ала изпразнени от кръв и съдържание. Слушах припевите на метлеми — лекият бриз с привкус на пясък и сол и наблюдавах Спиридон, който бе седнал на една скала, вдадена навътре в морето. Погледът му се бе втренчил в хоризонта, почервенял от тлеещите зарева на залеза. Като че ли търсеше мястото, където свършва в морето — някъде там, близо до кървящата рана на потъващото слънце...

Шепотът на вълните е вечен, не се променя никога, но аз... Аз се промених. Въпреки просвирването на вятъра и глухия ромон, гласът, който чувам да риде изпод вълните, вече ми говори на език, който разбирам.

Пристигнах в Нексеа в средата на зимата точно преди една година. Без да знам, без да подозирам каквото и да било, бях избрал най-лошия ден, най-лошия час. Вятърът не ми бе позволил веднага да поема в открито море, въпреки предупрежденията на онези, които бях срещнал по пътя и настояванията им да не влизам в залива. Колкото повече изтичаше времето, толкова по-голяма ставаше неприязънта към мен на хората от острова. Поне така чувствах. Усещах как у тях се натрупваше отрицателна енергия, без да разбирам защо. И не знам как щеше да свърши всичкото това, ако Спиридон не се беше намесил. Дойде и ми каза, че лично щял да се заеме с мен.

Бях намерил подслон в мъничкото кафене, кацнало на самия ръб на кея като контейнер, забравен от докерите. Точно в този момент Спиридон бе влязъл и с тежки стъпки се бе отправил право към мен. С побелели, засукани мустаци, пожълтели в краищата от никотина, загоряло, почти с шоколадов тен лице и син, овехтял платнен каскет, той представляваше типичен модел за пощенска картичка. Много скоро разбрах, че всъщност бе сутеньор, а не моряк, както си бях помислил в началото. Говореше езика на прадедите ми със странен акцент, плод на дванайсетгодишната му работа в белгийските въгледобивни мини, някъде край Арлон в югоизточната част на

страната. Оказа се, че присъствието ми тук бе проблем за всички от острова, но той щял да се погрижи...

Почерпи ме с тежко островно вино и продължи да ме налива със същата мека амброзия, докато не паднах от стола, след което ме настани в изоставена колиба в самите покрайнини на селцето. Спах дълбоко и непробудно цели два дена без помен от сън, видение, образ, за които да се захвана. Сигурно бе трябвало да замина веднага след първата чаша, да отплавам обратно, да изоставя острова да потъне далече зад мен, да го забравя като празна бутилка... Всички това и бяха очаквали да направя. Само че аз не го бях сторил.

На следващата сутрин Спиридон ме събуди. Разтърси ме, стискайки ме за рамото с яката си десница, напукана от солта. Онова, което прочетох в очите му, ме накара веднага да изтрезнея. Хирургът, оперирал жена ми, ме беше изгледал със същия поглед, преди да ми съобщи скръбната вест: поглед на човек, който знае, че ще причини силна болка и се опитва да намери точното място във вената, където най-безболезнено да забодее иглата.

— *Те* дойдоха за теб... — Френският му беше колеблив, говореше рязко, насечено. — Налага се да останеш.

Поисках обяснения, ала думите трудно идваха. Мозъкът ми се бе разложил в пихтиесто желе, не можах нищо да изрека. След заминаването на Спиридон, слязох на пристана. Някой, не разбрах никога кой, бе развързал котвените въжета на моята платноходка и тя никъде не се виждаше. Явно вятърът и вълните бяха свършили останалото. Вещите ми обаче бяха събрани накуп и ме чакаха в края на дъсчения пристан край разпрегната, продънена двуколка. Не липсваше нищо, дори дрехите бяха грижливо нагънати. Гадеше ми се, главата ми се въртеше, няхах никакви сили да вия и да крещя. Върнах се обратно и отново си легнах.

В следващите дни разбрах, че фериботът не спира никога на този от Цикладските острови, че радиостанция тук включват само в случай на бедствия и спешни обаждания за помощ, че аз бях първият чужденец, стъпил на този бряг от десет години насам.

Първата седмица Спиридон остана с мен. Помогна ми да си пренеса вещите и всичко необходимо до колибата. Имах някакви гръцки драхми, не много. Твърде бързо разбрах, че на острова парите няхаха никаква стойност. Човек можеше да си купи хляб и маслини,

всичко останало беше бесплатно или се подаряваше. Вечерта, когато помогнах на зетя на Спиридон да изтегли от морето мрежите с улова, ме нагостиха с риба. От този момент разбрах, че от глад тук нямаше да умра. Един приятел маг ми беше казал преди години: „Ти трябва да се научиш да влизаш през вратите, които вече си отворил!“ Тогава бях пропуснал казаното покрай ушите си, без да се напругам да го разбера. Беше отдавна, преди да изтръгнат от издутия корем на жена ми онова бездушевно нещо с изцъклени очи, омотало се в собствената си пъпна връв... Преди и тя самата да избере своя собствен край и да си замине завинаги, политайки в небитието през прозореца на клиниката. Бе издържала само два дена след падането и нанизването ѝ на шиповете на близката ограда от ковано желязо. Скачен за нея чрез системите за кръвопреливане, аз бях наблюдавал как кръвта ми изтича в нейните вени. Само че тя не я беше приела.

От онзи ден вратите повече не се отваряха за мен.

Проститутката на Спиридон и по съвместителство на острова се казва Неа. Малко от моите сънародници биха я намерили за красива, но понятията за женска красота и въобще за жена се менят от една страна в друга. Всичко зависи от хората, а понякога дори и от погледа, с който я оглеждаме изпитателно. Неа има прорезна рана, която разсича почти цялата ѝ лява буза чак до окото. Подстригва съвсем късо тъмните си коси, до основи, което още повече подчертава необичайната форма на черепа ѝ. Иначе фигурата ѝ е добре поддържана, апетитна, гласът ѝ е достатъчно безличен и ненатрапчив. Не знам откъде Спиридон я е довел тук, но и тя като мен не е островитянка.

Ала е единствената, която приема моите пари. Така че често ходя при нея. Под маслиновите дръвчета в другия край на селото тя е разпънала стара армейска палатка, някога зелена на цвят, сега почти кафеникава от наслоилия се пясък, носен от вятъра. Там посреща своите клиенти. Палатката е тясна, душна, но във върховния миг на оргазъм платницата като че ли се издуват, палатката се разраства, слива се с Вселената и през дупките, раздиплили се край прътовете на покрива, звездите безмълвно присъстват на нощното ни съвкупление.

После зеленикавите платнища отново се свиват, атмосферата пак натежава и дотолкова ме потиска, че аз бързам да си отида.

Отвън, приклеknал под най-бухналото дърво, Спиридон бели лук с дългия овчарски нож. Задоволява се да ми отговори с дяволито кимване, когато смутено го поздравявам.

Два месеца след моето пристигане се опитах да остана една цяла нощ с Неа. Напрасно. Начесто ме будеха кошмари, задушавах се в околплодни води, овързан в пъпни върви, които не можех да разсека. Излегнат по гръб, бях застинал в очакване на дъжда, който още от сутринта обещаваха надвисналите тежки оловносиви облаци, поръбени в черно. После задуха вятър. Светкавица озари дървото, под което се бяхме изпънали, сякаш призрачни скелети клоните се приведоха към палатката, протегнаха костеливи пръсти и падащите маслини, които забарабаниха по платнището, все едно се целеха в мен. Подскочих. Полузаспала, Неа погали косите ми и в полусън измърмори нещо, ала не ме спря. Излязох навън.

За последен път се обърнах да я огледам, преди да навляза в бурята. Белегът на бузата ѝ бе станал тъмночервен, почти черен, все едно разделителна линия. Леко свистене се носеше от полуотворените ѝ устни.

Не знам, не мога да разбере какъв език говори Неа, когато спи, но във всички случаи не сънува на гръцки.

Вече нося дълга брада, тъй като няма огледало, в което да се обръсна. Стъклото тук не може да устои на метлеми, този специфичен островен вятър; надрасква се бързо, губи прозрачността си. А и Спиридон изтърва някъде огледалцето от тоалетните ми принадлежности. Дали не го направи нарочно? Тъмни вълни приплясват в приборя, пясъкът съска в процепите на вратата още щом метлеми с щурм подхване своята песен. Тъй като колибата няма прозорци, а обикновени противокомарни мрежи, дебна да зърна лика си в локвите, браздени от поривите на непреставащия да духа вятър. Понякога се опитвам да скалъпя изкривеното си отражение или част от него в хромираните рекламни табели на бара. Често се отбивам там, засядам на някоя маса край прозореца и пиша дълги писма на листа, които късам от бордовия дневник. Преди да тръгна се бях запасил с мастило в индустриални количества.

Но и досега тук не мога да намеря откъде да си купя марки.

С всеки изминат ден котараците стават все по-многобройни. И все по-нахални. Всичките са стари и пъстри като детски рисунки. Известно време се дърлят на слънце, след което изчезват в сенчестите зони и повече не ги виждам. Дните ми на острова са почти като тях: лениви, безгрижни, но и с капчица привкус на тайнственост, невъзможно е да ги обуздая. Откъсват се от мен като капещи есенни листа. Нощите ме захлупват със сух пукот още щом с тихи стъпки прекося преддверието на съня. Не мога да заспя. Лицето ми е напрегнато, необичайно дългата брада ме сърби. Затварям очи и чакам. Чакам. Загърбил съм прекалено много други неща, за да мога току-така да заспивам спокойно и леко. Навремето и аз имах котарак — персийска порода, белезникав, съвсем леко прошарен. Избяга, когато си купих платнохода.

Всъщност, ако имах някакъв дом, където да отида и ако там имаше кой да мисли за мене, щях да се боря със зъби и нокти, за да се върна, да продължа пътя си. Вместо това изчаках да се изтърколи цяла една година... В деня на пролетното равноденствие Спиридон дойде да ме потърси в кафенето, както бе направил първия път. Бях седнал на моята маса в ъгъла до прозореца, гледащ към кея, и пишех обичайните си дълги, неадресирани до никого, а може би до самия мен, писма. Отвън вятърът рошеше дъните, завеските потръпваха лениво. Спиридон седна до мен, изпихме по едно узо, преди да излезем.

Има един закътан плаж от другата страна на острова, на пет километра от селото, до който се стига по тясна козя пътечка. Там никой никога не ходи, никой не се къпе във водите му. Но точно натам ме поведе Спиридон с решителни крачки. Стъпваше тежко, пясъкът хрущеше под краката му. На няколко пъти усещах, че иска да ми каже нещо, да сподели с мен някаква тайна, която го мъчеше. Ала друго нещо все го възпираше.

Стари жени, облечени в черно, превиваха гръб по полята, други ни подминаваха, възседнали кльоцави магарета, натоварени с наръчи съчки, бохчи или стръкове мащерка. Спиридон ги поздравяваше, но нито една не благоволи да му отговори. Дори ми се стори, че нарочно извърщаха погледи при вида ни, разбрали накъде сме се запътили. Странно, всички бяха запасали в коланите си огромни ножици.

Плажът се оказа не чак толкова голям, колкото си бях представял. Беше покрит с едър, черен пясък. Олющени и зъбати, скалите се вдаваха навътре в морето. Спиридон рязко ме спря. Хвана ме за ръката и ме дръпна назад. Погледнах го изненадано. Стори ми се, че в погледа му съзрях уплаха, а може би някаква непонятна, надигаща се ярост. Защо? За какво? Не желяех да ставам негов неприятел. Самият факт, че му бях приятел, ме караше вече достатъчно да се страхувам.

Слънцето се наля в оранжево, после стана виолетово. Настанал бе часът за чародейства и вълшебства. Чаках просто вратата да се отвори, вкопчил се бях в тази глупава, безумна надежда, която по същия начин ме беше накарала да се вкопча в тази скала точно в тази част на света и да остана тук повече от година.

Неусетно вечерта се раздипли, на нейно място нощта пропълзя по пясъка. Морето бе непроницаемо — плътен, кадифен покров без нито една гънка.

Тогава *те* дойдоха.

Не разбрах точно кога. Просто извърнах глава и видях, че не сме сами на плажа. По пътеката в тъмното проблясваха светещите очички на цигари, достатъчно отдалечени една от друга, така че всякакъв разговор да е невъзможен. Лицата зад тях бяха невидими. Десетки безмълвни статуи, облечени официално като за празник, които чакаха край морето.

Първият силует се появи от водите малко след това, изпълзя непохватно на пясъка. Изправи се и закрачи като се олюляваше. След десетина крачки като че ли нарасна и походката му се нормализира. Понечих да стана и му помогна, но Спиридон с жест ме възпря, прикова ме да остана на място.

Затъвайки в пясъка, съществото мина помежду ни, без да ми обърне внимание. Присъедини се към една от цигарите, която веднага угасна — двойката бе погълната от нощта. А друга човешка фигура вече подаваше глава изпод водата: тялото ѝ беше покрито с лъщяща пяна, миризмата... не ми напомняше нищо познато.

Петото привидение беше за мен. Разбрах това още щом зърнах ръцете му да разпарят водното покривало. Изправих се, тръгнах да го посрещна. Този път Спиридон не ме спря. С приведена глава той наблюдаваше водните бразди, оставяни от вълните, като селски труженик, очакващ житото отведнъж да покълне. В този момент

разбрах, че причините, накарали го да дойде тук и сега, бяха твърде различни от моите. За съвсем кратък миг завидях на мълчанието му.

Когато извърнах поглед, детето беше спряло пред мен. Казвам детето, защото тъкмо така го нарекох в онзи първи момент, макар че с него оттогава остаряхме неимоверно. Беше голо, беше човешко същество едва един метър високо, и беше лишено от всичко останало! Нямаше полов орган, нямаше пъп, нямаше клепачи, а сърцето, което туптеше в гърдите му, бе няма.

Беше прекалено тъмно, за да мога да различа чертите на лицето му. Съзирах единствено зеленикави и дълбоки очни ябълки. Детето ме дръпна за ръкава и без ни най-малко да се притеснява от своята голота, ме поведе към селото. Къщите бяха със спуснати по прозорците кепенци, пред входните врати, сякаш искаха да ги затикнат нарочно, имаше изтърколени тежки каменни блокове. Покатерили се най-отгоре по покривите, котките побеснели ръмжаха и съскаха, но вече бях свикнал да не им обръщам внимание.

Детето влезе в колибата с такава непринуденост и увереност, сякаш винаги това бе правило, като че ли това бе неговият дом. Нямаше осветление. Електрическото хранване беше прекъснато някъде по островите, както често ставаше през зимата. Запалих газената лампа. Свило се върху чаршафите, детето изглежда спеше с отворени очи. Водни капчици бяха засъхнали по корема и наред с хрипливото дишане, се повдигаха в огромни, солни кръгове. Косите му бяха много руси, почти бели и създаваха илюзията, че са поникнали неимоверно през последните два часа. Впоследствие действително се оказа така.

Докоснах гърдите му, едва-едва наболи и различаващи се като такива. На местата, където бях поставил ръката си, веднага се оформиха сивкави белези с очертанията на пръстите ми, при това с удивителна яснота. Застинах, не можах веднага да проумея.

Тази нощ не можах да заспя. Унасях се неспокойно, подпрял глава на клатушкащата се масичка, която използвах за хранене и на която пишех. Детето не се обърна нито веднъж, а на сутринта косите му стигаха до раменете.

Спиридон бе неоткриваем, както и останалите жители на селото. Вятърът като че ли бе отвял всякаква живинка. Отидох на кладенеца да

напълня едно ведро. Водата бе станала млечнобяла и мътна, сякаш втурнал се от ледниците планински поток, мъкнещ със себе си тонове фин, скалист пясък. Напразно се навеждах над кобилиците на герана, така и не успях да открия отражението си на повърхността.

На връщане откраднах малко хляб и спаначени лакомства от сергиите на хлебарницата. Едва чак след това забелязах закования на вратата котарак. Дълъг пирон пронизваше черепа му.

Седнало на трикракото столче, детето ме чакаше и лакомо гризеше ноктите на ръцете си. Ноктите на краката му бяха се превърнали в истински нокти на хищник — дълги и остри, които можеха да ме разкъсат. Косите му вече се спускаха доста под кръста. С безизразно лице то пъхаше последователно пръстите си в устата, смучеше ги за малко, после съсредоточено продължаваше да гризе кожичките.

— Предполагам, че не говориш! — обадох се и поставих сладкишите пред него. — Тогава може би ще хапнеш?

В отговор то изтръгна нокътя на палеца си и го глътна. Подир това задъвка крайчеца на немирно кичурче, полазило по лявото му рамо. Ръцете ми още чувстваха ронещото се тесто на баничките, спанакът се хлъзгаше по пръстите ми. Някаква кисела, спарена миризма се разнасяше в натежалия въздух. Най-вероятно бе от трупчето на котарака, който се бях опитал да откова от вратата.

Облизах внимателно пръсти, после взех бръснача с рогова дръжка, който преди време ми бе подарил Спиридон. Десет минути по-късно почти бях скалпирал детето. За ноктите на ръцете и краката му... щях да се погрижа по-късно.

Навитите букли се трупаха от двете страни на табуретката. Предполагах, че детето не чувстваше повече глад. От голия му череп стърчаха почти бели, нематериални туфички коса. Докато острието на бръснача се хлъзгаше по предварително намазаното със сапун теме, детето бе втренчило в мен невиждащи очи. Бе удивително спокойно. А аз се чувствах като хипнотизиран. В погледа му нямаше никакви отговори. Единственото, което ми се струваше, че долавям, бе зачатък на презрение към каквито и да е въпроси.

— Искаш ли да се видиш как изглеждаш?

Затърсих парчето огледало, за да може да се огледа. Това бе моментът, който избра Неа, за да нахълта в палатката. Когато забеляза

детето, тя за миг просто разшири очи, примига... и това бе всичко. Най-сетне намерих късче огледало, голямо колкото дланта ми, което кой знае как се бе изплъзнало на бдителността на Спиридон. Ала когато го поднесох към малчугана, Неа бързо го изтръгна от ръцете ми. Нямах никакво време да реагирам. Тя веднага напъха парчето в устата си, сетне чух как зъбите ѝ захрущяха в стъклото.

Изплю кървавата каша, облиза разранените устни. Белегът на лицето ѝ бе станал почти черен. Детето приседна, протегна към нея краката си, обезформени, покрити с охлузвания и драскотини. Неа нежно се зае да изтръгва ноктите му, а когато и последният беше отскубнат, стана и си отиде.

„Има невидими врати, които ти трябва да се научиш да отваряш!“ — беше ми казал вълшебникът. Опитах сълзите, но и те се оказаха неспособни да ме пречистят, да заличат мъката ми. Даже морето не можеше да го стори. Корабът, вместо спасение, се бе оказал лоша идея: всяко едно пристанище е задънена улица.

Винаги когато отивах при Неа, имах чувството, че напластявам по кожата и в душата ѝ част от моята миризма, че част от моето аз я прониква. Сега вече знам, че не е било така, а тъкмо обратното. Защото ако можех да го направя, тъкмо тя щеше да ми плаща, при това по начин, който би задоволил и най-безумните мои мечти. Ала наистина има врати, които се отварят само в едната посока, а аз явно бях от тези, родени от обратната им страна.

Цялата сутрин детето не излезе от къщата. Аз също нямах къде да отида. Островът е малък, затворен отвсякъде, сякаш смачкана на топка носна кърпичка. През лятото, когато тежкия въздух се бе напоил с омайните аромати на маслини, чимшир и зеленина, бях пребродил надлъж и нашир всички пътечки из боровите гори, огъвани от постоянния порив на несекващия метлеми... Стъпките ми винаги ме довеждаха до пристанището и до безполезния, никому ненужен кей.

Наблюдавах как детето спи възник, втренчило очи във варосания таван, по който пробягваха гвардии от мравки. Знаех, че то ме наблюдава, докато пишех на кривата масичка и късах един подир друг листата от пожълтялата вече тетрадка. Наблюдаваше ме и докато се миех под очукания умивалник и калната вода повече ме мърсеше,

отколкото можеше да отмие чернилката по ръцете, лицето... Но не реагира, когато започнах да търкам с дебелия гъба гърдите и гърба му. Странно! До която и част от тялото му да се докоснех, ръцете ми винаги оставяха дълбоки белези. Плътта на детето се нашупляше, напукваше се, после зейваха пукнатини и хукваха в плетеница напред-назад, а то заприличваше на огромен, настръхнал хищник.

В началото на следобеда яростното ръмжене на котките ни изкара навън. Улиците на селото и пътеките по склона гъмжаха от силуети — всичките се клатушкаха по двойки, големи и малки. Повечето се бяха отправили към морето. Децата бяха облечени в дебели, тежки и груби непрозрачни дрехи с качулки, които имаха процепи единствено за очите, а в някои дори не бяха изрязали и такива. Знаех, че под тези дрехи се криеха тела, покрити с паяжините на множество плъзнали във всички посоки рани, чернеещи върху белезникавата кожа.

Тайните на другите бяха и мои.

Не долиташе никакъв разговор, нямаше никакви смехове. Провлачено се долавяше изскърцването на прогнило черчево на прозорец, пригласяше му дивият вой на котараците. Оставих селото зад гърба си и поех към вътрешността, към малкия плаж в другия край на острова. Съвсем голо, детето ме последва. Чувствах как в него се впиват недоверчивите погледи на останалите островитяни, докато проточените хладни сенки на последните къщи ни приютяваха в царството си. Неизбежният вятър клатеше боровете, детето продължаваше да гризе ноктите си.

Когато достигнахме закътания малък плаж, където беше започнало всичко, на пътя ни се изпречи Спиридон. Надвиснало иззад гърба му, огромното бяло слънце бълваше огън и жупел.

— Все още е твърде рано! — извика той, опитвайки се да ме спре и ме накара да се върна обратно. Вонеше на узо и някакъв необясним страх бе разкривил чертите на лицето му. Стискаше конвулсивно юмруци, неестествено поклащаше глава. Знаех, че нямаше никакъв начин да го заобиколя и въпреки това се втурнах насреща му с наведена глава. Отблъсна ме без никаква нежност. Строполих се върху острите камъни, разраних дланите си. Детето ги пое в своите и раните се затвориха. Болката изчезна, а ръцете ми отведнъж станаха безчувствени.

Когато се изправих, забелязах палатката на Неа, разпъната в единия край на плажа току до вълните.

После ми се стори, че видях *нещо*, което изпълзя от водата и със залитане се отправи към платнището на входа, оставяйки зад себе си проблясваща пенлива диря. Малко след това дочух стенания, сподавени викове. Когато посетителят излезе и се потопи обратно в морето, Спиридон извърна очи.

— Веднага щом дойде нощта! Но не по-рано! — изшепна ми той, без да се извинява. — След което край... и така до следващата година! Ще си замине!

Поклатих глава. Детето вече се беше обърнало, кичурче лигава коса се извиваше в единия край на устата му. Под ярката слънчева светлина острият камъни на пътя лъщяха като прешлени на огромно морско изкопаемо. Спомних си за устните на Неа, разрязани от парчето огледало, и разбрах, че няма да чакам още една година на острова.

Първата ми грижа, когато се прибрах в колибата, бе да подредя масата. Докато се приготвях, детето се изпъна на леглото с пръст в уста, като от време навреме изплюваше изтръгнатите късчета нокти към тавана. Възползвах се от това, че не ме наблюдава, за да сторя непоправимото.

Наложи се да пожертвам половината от запасите ми с мастило, както и най-хубавата плитка чиния, единствената, която не беше напукана и нацърбена. Покрих я с бяла салфетка, изскубнах кичур от косите си и след като ги сплетох във формата на венче, ги поставих в центъра на салфетката.

Вечерята беше готова. Повиках детето и то дойде, седна срещу мен.

С нарастващо внимание следях всяко от едно неговите движения. Когато се наведе да огледа венчето от сплетените мои коси, аз протегнах ръка и дръпнах рязко салфетката. Детето нема време да вдигне глава, нито да извърне очи.

Озовало се срещу мастиленото огледало, то нададе кратък, глух вик, подобен на писък на гризач, хванат в капан. Това беше първият звук, който чувах, издаван от него. Новородените никога не проплакват така, те са прекалено невинни, за да го направят по точно такъв начин.

Ето как разбрах, че привидностите най-сетне бяха готови да се разпаднат...

В супената чиния се отразяваше образът на детето: отражение мъртво и изкривено, каквото е всяко такова. Очите ми продължаваха да са вперени в него, едва съдържах дъха си. Кръвта в жилите ми се смрази. Не се наложи дълго да чакам.

Лицето на детето се нащупли на парцали, кожата му се набръчка и нацепи с шум на раздираща се коприна, повеите на вятъра започнаха да отвяват късовете на бузите, части от ушите... Плътта омекна, взе да се разнищва, след което гангрената атакува и ноздрите. От онова, което допреди малко бе представлявало някакво подобие на лице, коравите устни се отчупиха като два мъртви охлюва, мастиленото огледало ги погълна, всмука ги на дъното си.

Вонята на разложение бързо стана непоносима и стаята като че ли се смали. Докато скелетът се разкапваше и изтръгваше от оковите на привидните си мускули и мазнини, разлагащите се вътрешности изтичаха покрай стола. Когато най-сетне и зъбите се разрониха един след друг като хвърлени зарчета върху масата, пожълтялата кост на челюстта се напука, накълцаната, продупчена плът затече в лигава слуз.

Не пропусках нито миг от предлагащото ми се зрелище. Ала не бях сам. Детето също наблюдаваше собственото си разпадане в небитието.

Разнесе се сухо хрущене. Скелетът със заголени кости надигна глава. Вътрешностите му бяха погълнати от някаква невидима сила, кожата отдавна се бе раздиплила пред вторачения му мъртвешки поглед, отнесена от вятъра. Венците се бяха спаружили, беззъба усмивка разчекна долната част на черепа. Детето разтегна пръсти и тогава видях как плътта отново набъбна по ставите. Кървяща тъкан покри туловището, скри от очите ми явната липса на сърдечен орган. Лицето се пресътвори, зъбите пак застъргаха един в друг с ужасяващо хрущене, очните дъна се изпълниха с лепкава мазна течност, подобна на желе. Повеите на вятъра, които допреди малко бяха раздипляли плътта, сега я тъчаха наново като пашкул — восъчнобледа, девствено нова.

Клепачите поникнаха последни. С отмерен жест детето ги стисна с палец и показалец, след което рязко ги изтръгна. Натеклата по

дланите и пръстите му кръв мигновено попи в плътта.

Детето надигна глава. Погледът, който ми отпрати, бе безразличен.

Зачакахме нощта един до друг, излегнати на леглото. Този път не се поколебах — погалих плътта му с безчувствените си ръце. Проскърцванията на кепенците отвън и изшумоляването на противокомарната мрежа отмерваха бавното изтичане на секундите. Възприемах с нови сетива времето. Мاستилото в чинията лениво се изпаряваше. Когато станахме да излизаме, в центъра на порцелановия съд се бе запазил тънък черен слой, сред който едва личаха следите на две устни, сякаш изкопана вкаменелост на загатната, бегла усмивка. Детето духна отгоре и чинията остана суха.

Щом стигнахме плажа, то пушна ръката ми. Оставих го да мине отпред. Преди да навлезе във водата, малчуганът се намаза със светеща пяна. Мирисът на размазаните от него водорасли се смеси с тази на маслиновите насаждения край нас. Въздухът се изпълни с печал и меланхолия. Над главата ми последните закъснели чайки уплашено се разлетяха в открито море.

От този момент зачаках.

Силуети на деца минават край мен, едва-едва ме докосват, подминават ме, дрехите им се трупат на пясъка. Не им обръщам внимание, те на мен също.

Дрезгава кашлица и вонлива смрад на цигара известяват за присъствието на Спиридон.

Наблюдавах го за момент, докато избра скалата, където да приседне и да изчака, но не го заговорих. Палатката на Неа беше изчезнала. Опитах се по памет да възстановя върху собственото си тяло нейния белег. Не успях, формата ми убягваше.

Очевидно и тази врата не беше за мен.

Едва когато и последното дете бе погълнато от морето, Спиридон се обърна към мен. Явно се надяваше, че ще поема обратно с него, преди зората да ни обгърне наново. Зад нас селото оживява, котките пак са лениви, насреща ни се задава една нова, безконечна година. Знаем, че моят кораб се е върнал в пристанището и че съм свободен да замина за дванадесет месеца... Докато всичко не започне отначало.

Ала Спиридон не е наясно какво съм направил, той не подозира до каква степен неговата тайна е нищожна в сравнение с моята. Когато се доближава до мен с нова бутилка в ръка, аз просто поклащам глава и продължавам да наблюдавам стелещите се в краката ми рула морска пяна. Стъпките на Спиридон се отдалечават зад гърба ми. Сега вече съм сам. Съвсем сам с гласовете, надигащи се откъм морето.

Вратите, които човек е отворил, не се затварят никога. Дрехите ми са вече струпани край скалата, отдавна съм изскубал почти всичките си коси. Когато чуя сигнала, тогава ще поема към водата, без да се колебая. Те ще ме очакват и, сигурен съм, ще ме посрещнат. И никога няма да имам нужда от огледало, защото ще мога да ги гледам открито в лицата... докато трае вечността. Може би в началото ще се страхувам, но това всъщност не е необходимо.

Ще отида там, където е мястото ми, сега, когато вече съм разбрал онова, което знаят мъртъвците.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.